

Protokoll

Samisk kirkeråd (SKR)

16.- 17. september 2014

Porsángu - Porsanger

Til stede:

Anne Dalheim, leder
Ingar Nikolaisen Kuoljok
Liv Eli Holmestrand
Tor Berger Jørgensen
Jovna Dunfjell
John Erland Boine

Sigfred Jáma møtte i Linn Ellen K. Bientie Sivertsens sted.
Kirsten Isaksen møtte som bispedømmets vara.

Forfall:

Linn Ellen Kristina Bientie Sivertsen
Mari Helander

Fra sekretariatet:

Tore Johnsen
Gerd Karin Røsæg
Tove-Lill Labahå Magga
Vidar Andersen

Vidar Andersen holdt morgenbønn 16. september. Tor B Jørgensen holdt morgenbønn 17. september. Tor B Jørgensen avsluttet med velsignelsen

Tirsdag 16 september hadde Samisk kirkeråd møte med sogneprest Egil Lønmo og menighetsrådsleder Oddbjørn Karlsen. Menigheten inviterte til samisk-norsk gudsteneste i Lakselv kirke kl 1900 16. september. Under den påfølgende kirkekaffen ble det samtalt om samisk kirkeliv i Porsanger.

Saksliste

SKR 16/14 Protokoller

SKR 17/14 Referater

SKR 18/14 Orienteringer

SKR 19/14 Høringssak om grunnleggende veivalg for den fremtidige kirkeordningen (KR 30/14-KM 2015)

SKR 20/14 Mål og resultatstyring 2015 – 2018 (KR 42/14)

SKR 21/14 Regler for valg av samisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet (KR 48/14)

SKR 22/14 Oppnevning medlemmer til programkomite for Samiske kirkedager 2017

SKR 23/14 Nasjonal samisk konfirmantleir – orienteringssak

SKR 24/14 Høring om oppdatering av retningslinjer for Opplysningsvesenets fonds samfunnsbevisste investeringer (KR 43/14)

SKR 25/14 Prinsipper for kirkebygg (KR 34/14)

SKR 26/14 Retningslinjer om liturgisk inventar og utstyr (KR 50/14)

SKR 27/14 Opprettelse av samisk menighet i sørsamisk språkområde- permanent ordning (KR 38/14 - KM 2015)

SKR 28/14 Høring om Praktisk teologisk seminar (PTS) (KR 44/14)

SKR 29/14 Møteplan SKR 2015

SKR 30/14 Eventuelt

SKR 16/14 Protokoller

1. Protokoll fra møte i Samisk kirkeråd 06. – 07.03. 2014 i Lavangen
2. Protokoll fra møte i Samisk kirkeråds arbeidsutvalg 09.04.2014.
Telefonmøte.

Vedtak:

Samisk kirkeråd godkjenner protokollene

SKR 17/14 Referater

1. Protokoll fra møte i Kirkerådet 11.-12 mars 2014
2. Protokoll fra møte i Kirkerådet 16.-17.juni 2014
3. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råd 26.-27.februar 2014

Vedtak:

Samisk kirkeråd tar referatene til orientering

SKR 18/14 Orienteringssaker

Muntlige orienteringer fra generalsekretær

1. Møter med Sametinget
2. Revideringen av Grunnloven og § 110a
3. Samisk statistikk
4. Sørsamisk og lulesamisk bibeloversettelse
5. Prosjektsøknad fra eksterne og OVF-midler

Brev, henvendelser, andre dokumenter

- 1 Radiogudstjenesten, e-post av 24.4.2014 fra Anne Dalheim til radiogudstjenesten NRK
- 2 Referat, sluttevalueringsmøte programkomiteen for Samiske kirkedager 2013, Gardermoen 29.04.2014
- 3 Informasjon om igangsetting av det nye etter- og videreutdanningsstudiet Religion og livssyn i Sápmi - før og nå. ved Universitetet i Tromsø, brev av 19.5.2014 til Nidaros, Sør-Hålogaland og Nord-Hålogaland bispedømmer
- 4 Foredrag på Sametingets grunnlovsseminar 4. juni 2014
- 5 Tilsettingsprosedyrer vedrørende tilsetting av Biskop. E-post av 6.6.2014 fra Anne Dalheim til lederorganer i Den norske kirke
- 6 Rapport Samisk kirkelivskonferanse 4.-5.6.2014
- 7 Innspill til Sametingsbudsjettet 2015, brev av 20.6.2014 til Sametinget
- 8 Invitasjon til gudstjenester i Saemien Åålmege sommeren 2014, brev av 27.06.2014
- 9 Reetlabering av KVs urfolksprogram
 - a. Forslag til Urfolksprogram 2014 – 2017 fra Indigenous Peoples' Interim Reference Group
 - b. Notat, status og videre oppfølging etter Kirkenes Verdensråds Sentralkomitemøte juli 2014
- 10 Forespørsel om overføring av samiske gudstjenester.
- 11 Rapport, Urfolksrelatert forsoningsarbeid, Canada
- 12 Forespørsel om samiskrelatert forsoningskonferanse høsten 2015
- 13 Fagdager for kirkemusikere. Invitasjon fra Kirkelig utdanningscenter Nord.
- 14 «Salmeboka minutt for minutt». Brev til menighetene.
- 15 Kirke og helse
- 16 Kirkemøtet 2015 – Program og sakliste
- 17 Informasjon om søkbare prosjektmidler forvaltet av Samisk kirkeråd

Utklipp fra media.

Vedtak:

Sakene tas til orientering

SKR 19/14 Høringssak om grunnleggende veivalg for den fremtidige kirkeordningen

Sammendrag

Kirkemøtet har bedt Kirkerådet fortsette arbeidet med en framtidig kirkeordning. Parallelt med forvaltningsreformen, hvor Den norske kirkes sentrale og regionale organer forventes å få større rettslig og økonomisk selvstendighet, forbereder Kirkerådet en sak til Kirkemøtet som gir anledning til å fatte vedtak om *grunnleggende veivalg* for indre ordninger som skal gjelde for kirken. Saken som her legges fram for Kirkerådet er utkast til et høringsnotat om grunnleggende veivalg.

Vedtak:

Samisk kirkeråd er fornøyd med at viktige problemstillinger for samisk kirkeliv er synliggjort i utkastet til høringsdokument om grunnleggende veivalg for ny kirkeordning. Det gjelder særlig forståelsen av folkekirkebegrepet, ivaretagelsen av samisk språk i sammenheng med arbeidsgiveransvar for prester, samt forståelsen av Samisk kirkeråd som organ for selv- og medbestemmelse i Den norske kirke. Samisk kirkeråd slutter seg til refleksjonene og føringene i høringsutkastet på disse punktene med følgende merknader:

- I strekpunktet som beskriver den samiske dimensjonen ved folkekirkebegrepet (s. 8 i høringsutkastet) bør formuleringen "ansvar overfor det samiske folk" reformuleres. Ordet "overfor" kan gi inntrykk av at samisk kirkeliv ikke er en integrert del av folkekirken.

- Selvbestemmelsesperspektivet på samisk kirkeliv er viktig i arbeidet med ny kirkeordning.

Samisk kirkeråd mener at følgende momenter i tillegg bør vurderes innarbeidet i høringsnotatet:

1. De innledende avsnittene under punktet "Soknet som enhet" (s. 21) bør etterstrebe formuleringer som i større grad speiler kirkevirkeligheten i hele kirken. I mange distrikt er det ikke uvanlig at man i samme menighet feirer gudstjeneste flere steder.
2. I kapittel 5 er det et savn at lokalkirkens organisering drøftes uten at demografiske forhold trekkes inn som relevant for diskusjonen av soknestruktur. For samisk kirkeliv vurderes to problemstillinger som viktige:
 - (a) I distrikt kan sammenslåing av sokn komme til å innebære en sentralisering av stabsressurser som får konsekvens for lokalmenighetens opplevelse av kirkelig nærvær. Mye av folkekirkens robusthet og mobiliseringspotensiale i distrikt ligger imidlertid i kirkelig tilsattes nærhet til og evne til å samhandle med lokale nettverk.
 - (b) I et fåtall sokn i samiske majoritetsområder vil menighetsrådet i praksis være en arena for samisk selvbestemmelse. I andre områder er sannsynligheten stor for at menighetsrådet kan fungere som arena for samisk medbestemmelse. Soknesammenslåing kan i noen tilfeller tenkes endre befolkningssammensetningen i slike sokn på måter som endrer dette betydelig.
3. Et relevant moment for kapittel 6 er at de tre nordligste bispedømmene i dag er gitt et særlig ansvar for kirkelig betjening på hvert sitt samiske språk, og at bispedømmerådene i disse bispedømmene har en særskilt samisk representasjon. Dersom bispedømmerådene avvikles som egne rådsorgan vil derfor viktige ansvarsbærere for samisk kirkeliv i dagens kirkelige organisasjon falle bort, og nøkkelarenaer for samisk demokratisk representasjon i kirkedemokratiet forsvinne.
4. Resonnementet på s. 39 om fordelene ved at bispedømmerådene har en samordnende rolle som arbeidsgiver for samiskspråklig prestatjeneste, har også relevans i forhold til prestatjenesten generelt. Dette gjelder særlig med henblikk på samordning av rekrutteringsansvaret.
5. I Kirkerådets foreløpige vurdering nederst på s. 46 står det nå at "Det bør i fremtiden utredes muligheten for et fellesmøte for samisk kirkeliv..." Formuleringen "i fremtiden" bør her erstattes med "i nær fremtid".

Sammendrag

Kirkemøtet behandlet visjonsdokumentet for Den norske kirke 2015-2018 i sak KM 07/14.

Kirkemøtet gjorde følgende vedtak:

1. Kyrkjemøtet vedtek dokumentet *Meir himmel på jord* med dei målformuleringane som underbyggjer visjonen for perioden 2015–2018.
2. Kyrkjemøtet bed dei sentrale, regionale og lokale råda i Den norske kyrkja om å følge opp visjonen i plandokumenta når mål og satsingsområde skal utformast.
3. Kyrkjemøtet forlenger satsingsområda *Diakoni, Kyrkjemusikk og kultur, Barn og unge, Gudstenesteliv og Samisk kyrkjeliv* fram til Kyrkjemøtet i 2016.

Kirkerådet vedtar den vidare oppfølgingen av saken på sitt møte 24.-26. september, og saken legges fram for Samisk kirkeråd med mulighet for å gi innspill til saken.

Kirkerådet blir bedt om å ta stilling til hvordan Kirkemøtets satsingsområder skal følges opp med resultatmål og nøkkellindikatorer. I forslaget som fremmes for rådet er det tatt utgangspunkt i at det ikke skal være for mange mål og indikatorer.

For bispedømmerådene er dette ikke noe nytt, for de har benyttet denne rapporteringsmetoden i flere år. De fleste resultatmålene brukes allerede. Målet er å forenkle ikke forvanske! Samtidig er det viktig at målene er forutsigbare slik at vi slipper nye drøftinger hvert år.

I målkartet, som følger saken, er departementets mål innarbeidet i Kirkemøtet strategiske mål. Dette er nytt!

Målkartet er ikke uttømmende. Det er valgt ut noen mål. Disse er valgt som nasjonale mål for denne strategiperioden fram til 2018. Det er fullt mulig, og til og med ønskelig, at de suppleres med andre regionale eller lokale resultatmål og indikatorer.

Kirkerådet er opptatt av at rapporteringen skal bli enklere og mer håndterlig. Det arbeides derfor med å videreutvikle automatisk datafangst og elektronisk rapportering.

Det er viktig at vi også finner metoder for å måle kvalitet og effekter hos brukerne, slik at vi ikke bare baserer rapporteringen på det som kan måles. Dette må det arbeides videre med fremover.

Det foreslås også at dåp blir et eget satsingsområde i 2015. Det er ikke foreslått satsingsområder for 2016 til 2018. Det må brukes mer tid for å velge ut disse. I framtiden foreslås det at det velges satsingsområder for hvert år i en fireårsplan.

Satsingsområdene i Kirkemøtets vedtak pkt. 3 gjelder spesielt for tildelinger av tilskudd fra Opplysningsvesenets fond.

Vedtak:

I. Samisk kirkeråd støtter at Kirkerådet fatter følgende vedtak i sak KR 42/14:

1. Kirkerådet godkjenner de resultatmål og nøkkelindikatorer som er foreslått for de fire strategiske målene som Kirkemøtet vedtok.
2. Kirkerådet ber om at saken følges opp av de sentralkirkelige råd og bispedømmerådene.

Bispedømmerådene bes videre om å følge opp saken med menighetsråd/fellesrådene i bispedømmet.

3. Kirkerådet vedtar at dåp skal være et spesielt satsingsområde i 2015.

II. Samisk kirkeråd har følgende merknad:

Under indikatoren om samisk språk (side 9) bør formuleringen «lokal gudstjenesteordning» erstattes med «lokale gudstjenester»

SKR 21/14 Regler for valg av samisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet (KR 48/14)

Sammendrag

Regler for valg av sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet er i de generelle reglene for valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet delegert til Kirkerådet, som skal innhente råd fra Samisk kirkeråd. Delegasjonen i de generelle reglene ble utvidet da det på Kirkemøtet 2014 ble fastsatt nye valgeregler, og det er derfor nødvendig å gjøre et mer detaljert vedtak enn det som ble fattet til Kirkevalget 2011. Den utvidede delegasjonen gir muligheter for å gjøre endringer sammenlignet med 2011, men erfaringene fra Kirkevalget 2011 tilsier at valgordningen i all hovedsak bør videreføres til Kirkevalget 2015.

Vedtak

Samisk kirkeråd anbefaler at Kirkerådet vedtar følgende regler for valg av sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet:

§ 1. Valgråd

Valgrådet i Nidaros bispedømme styrer valget av sørsamisk representant, jf. regler for valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet § 3-1.

§ 2. Nominasjon og valg av representant for sørsamisk kirkeliv

(1) Nidaros bispedømmeråd oppnevner en sørsamisk representant og en vararepresentant til nominasjonskomiteen for valg av leke medlemmer, etter forslag fra Samisk kirkeråd, jf. regler for valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet § 3-2. Samisk kirkeråd innhenter forslag til representanter fra Saemien Åålmege/Sørsamisk menighet, fra alle menighetsrådene i sørsamisk språkområde samt fra alle andre menighetsråd i Nidaros bispedømme.

(2) Nidaros bispedømmeråd skal i god tid, senest 1. november året før valgåret, sende en oppfordring til Saemien Åålmege/Sørsamisk menighet, til alle menighetsråd i sørsamisk språkområde samt til samtlige andre menighetsråd i Nidaros bispedømme om å fremme forslag på tre sørsamiske kandidater, hvorav to leke.

Nominasjonskomiteen for leke bispedømmerådsmedlemmer i Nidaros bispedømme skal sette opp en alfabetisk liste på fem sørsamiske kandidater, hvorav minst to leke. Begge kjønn skal være representert med ikke mindre enn 40 prosent. Nominasjonskomiteen skal dessuten ta med kandidater fra forskjellige distrikter og sørge for at listen inneholder kandidater som er under 30 år. Bare personer som er valgbare, kan oppføres på kandidatlisten. De sørsamiske kandidatene må stå i Sametingets valgmanntall eller oppfylle kriteriene for å bli registrert, og fortrinnsvis være bosatt i det sørsamiske språkområdet. Medlemmer av nominasjonskomiteen kan ikke settes opp på kandidatlisten.

Nominasjonskomiteen i Nidaros bispedømme sender kandidatliste med forslag til fem sørsamiske kandidater til valgrådet. En kandidat på listen kan ikke samtidig stå som kandidat på andre lister ved valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet. Kandidatlisten for sørsamiske representanter oversendes de stemmeberettigede medlemmene i Saemien Åålmege/Sørsamisk menighet innen 15. juni.

Som stemmeseddel skal den tilsendte stemmeseddel benyttes. Valget på sørsamiske representanter skjer som postvalg. Velgeren avgir stemme ved å skrive navn på inntil to nominerte sørsamiske kandidater. Det er ikke anledning til å føre opp andre navn enn de nominerte.

Stemmeseddelen legges i nøytral stemmeseddelkonvolutt som lukkes og sendes sammen med et følgeskriv i nøytral omslagskonvolutt direkte til valgrådet innen valgdagen for direkte valg av leke representanter. Det skal i følgeskrivet fremgå hvem som har stemt.

Valgrådet foretar prøving og opptelling av stemmene. En stemmeseddel skal godkjennes dersom den inneholder færre navn enn to. Dersom den inneholder flere navn enn to, skal de siste navn på listen anses som uskrevne. Den kandidat som får flest stemmer, blir medlem av Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet, og den påfølgende blir varamedlem. I tilfelle av stemmelikhet avgjøres utfallet ved loddtrekning.

SKR 22/14 Oppnevning av medlemmer til programkomité for Samiske kirkedager 2017

Sammendrag

Samiske kirkedager er et felles samisk kirkelig arrangement i Sápmi forankret i samisk kirkeliv ved dets representative nasjonale organer i de lutherske majoritetskirkene i Norge, Sverige og Finland. En avtale mellom disse organene, Enarekonvensjonen, definerer rammene for planlegging og gjennomføring av arrangementet.

Nye Samiske kirkedager er besluttet arrangert på svensk side i 2017. Samisk kirkeråd må oppnevne 2 medlemmer til programkomiteen for arrangementet, som starter sitt arbeid i løpet av høsten 2014.

Vedtak:

1. Samisk kirkeråd oppnevner Anne Dalheim som medlem av programkomité for Samiske kirkedager 2017
2. Samisk kirkeråd oppnevner en ungdomsrepresentant som medlem av programkomitéen for Samiske kirkedager 2017 på neste møte.
3. Samisk kirkeråd oppnevner Jovna Dunfjell som vara for Samisk kirkeråds medlemmer i programkomitéen.

SKR 23/14 Nasjonal samisk konfirmantleir – orientering

Sammendrag

Den første nasjonale samiske konfirmantleiren ble gjennomført 13.-16. mars 2014 i Meråker. Samisk kirkeråd ble på rådsmøtet 6.- 7. mars 2014 orientert om den planlagte konfirmantleiren. Rådet ønsket da å få en orienteringssak til neste rådsmøte som redegjør for aktuelle problemstillinger ved tiltaket (SKR 03/14).

Oppstart av konfirmantleiren er et strategisk viktig tiltak i Strategiplan for samisk kirkeliv. Et sentralt formål er å sikre et minimumstilbud for samiske konfirmanter i hele landet, og tiltaket ses i sammenheng med behovet for en styrket ungdomssatsing i samisk kirkeliv.

Føringer i Plan for samisk trosopplæring har vært lagt til grunn i planleggingen av leiren.

Samisk kirkeråd var hovedarrangør i et samarbeid med de tre nordligste bispedømmene og Saemien Áálmege - samisk menighet i sørsamisk område (SÅ). Samisk kirkeråds trosopplæringsrådgiver og ungdomsrådgiver har koordinert tiltaket og planlagt leiren med

en arbeidsgruppe. 19 konfirmanter deltok fra ulike deler av landet. 5 av disse deltok på samisk ungdomsamling i august.

Sakspapiret gjør rede for planlegging og gjennomføring av leiren, bakgrunn for utforming av programinnhold, språkstrategier, ungdomsstrategier og økonomien ved tiltaket. Første gjennomføring vurderes som vellykket.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

SKR 24/14 Høring om oppdatering av retningslinjer for Opplysningsvesenets fonds samfunnsbevisste investeringer

Sammendrag

Kirkerådet støtter i sitt høringssvar at det etiske verdigrunnlaget for Den norske kirke bør være grunnleggende for hele OVF's virksomhet, og at dette anliggende løftes i et overordnet dokument som gjelder alle fondets forretningsområder. Det støttes at dette dokument omhandler sosiale, miljømessige og etiske aspekter som skal hensyntas i forvaltningen av alle fondets eiendeler og investeringer.

Det er positivt at OVF i neste omgang løpende vil utarbeide retningslinjer som konkretiserer dette verdigrunnlaget til alle fondets forretningsområder, og det anses som naturlig at man i første omgang oppdaterer retningslinjer for finansforvaltningen. Kirkerådet er glad for verdiene som OVF forvalter og skaper til beste for Den norske kirke (Dnk), og erkjenner at det er krevende å balansere økonomisk verdiskaping og etiske premisser.

Kirkerådet påpeker at det på samme tid er naturlig, nødvendig og krevende å gi konkrete innspill til de to forelagte dokumentene: Naturlig og nødvendig fordi kapitalen skal forvaltes til Dnks beste, og kirkens verdigrunnlag er omtalt og ligger til grunn for argumentasjonen i dokumentene. Samtidig er det krevende, fordi konkrete innspill fra Dnk kan skape et inntrykk av at det er Dnk selv som på denne måten kan sikre en etisk forvaltning.

Selv om Kirkerådet i sitt hørings svar stiller en rekke spørsmål til teksten i dokumentene, samt nevner en del forslag til endringer og formuleringer, understrekes det at det hele tiden er OVF som har ansvaret for å sørge for at deres kapitalforvaltning er i tråd med kirkens verdigrunnlag.

Kirkerådet understreker at dette saksfeltet må være i en stadig utvikling og prosess. Det vil hele tiden være nye investeringsområder, nye utfordringer og nye bidrag til etisk refleksjon. Kirkerådet tar derfor til ordet for etablering av løpende dialog og samarbeid mellom OVF og Kirkerådet, gjerne også flere kirkelige aktører, som skal sikre kontinuerlig oppfølging og forbedring.

I et vedlegg gjør Kirkerådet rede for relevante vedtak fra Kirkemøtet og Ungdommens kirkemøte i denne saken.

Vedtak

Samisk kirkeråd anbefaler at Kirkerådet sender vedlagte høringsuttalelse om oppdatering av retningslinjer for Opplysningsvesenets fonds samfunnsbevisste investeringer til Opplysningsvesenets fond

SKR 25/14 Regler for kirkebygg

Sammendrag

Strategiplan for samisk kirkeliv problematiserer at det ofte er svært få synlige samiske kjennetegn i kirkene, også i samiske områder. Utformingen av prinsipper for kirkebygg, som behandles av Kirkemøtet i 2015, kan få innvirkning på målsettingen om større samisk synlighet i kirkebyggene, da saken legger et prinsipielt grunnlag for fremtidig rådgivning og forvaltning av kirkebygg.

Kirkerådets høring i saken våren 2014 (jf sak KR 34/14) viser at mange savner at høringsbrevet løfter fram kirkebyggets betydning for lokal kultur, tilhørighet osv. Dette er et viktig anliggende for samisk kirkeliv, og begrunner hvorfor det er viktig å arbeide bevisst med at kirkebygg ikke usynliggjør viktige aspekter ved lokalsamfunnet. Saksdokumentet utvikler en argumentasjon rundt dette, og taler for at det i prinsipper for kirkebygg bør inkluderes føringer om at utformingen av kirkebygg, kirkerom og dets inventar bør uttrykke kirkens symbolsspråk på en måte som tar på alvor både tradisjon, stedegenhet, mangfold og universalitet.

Vedtak:

1. Samisk kirkeråd viser til høringen om kirkebygg redegjort for i sak KR 34/14, og er glad for at en rekke høringsinstanser har vektlagt kirkebyggets funksjon som uttrykk for kultur, identitet og stedstilhørighet. Dette åpner opp for viktige anliggender for samisk kirkeliv, og det er her relevant å peke på at *Strategiplan for samisk kirkeliv* problematiserer at det ofte er svært få synlige samiske kjennetegn i kirkene, også i samiske områder. Samisk kirkeråd vil understreke at dette ikke bare berører et almennkulturelt anliggende, men et dypt anliggende i det kristne budskapet selv.
2. Samisk kirkeråd ønsker at dette perspektivet bygges tydelig inn saksdokumentet som legges fram for Kirkemøtet

SKR 26/14 Regler for liturgisk inventar og utstyr

Sammendrag

Strategiplan for samisk kirkeliv løfter fram samisk kirkekunst / kirketekstiler som ett av to særskilte satsningsområder for samisk kulturarbeid i kirken. På denne bakgrunn inviteres Samisk kirkeråd til å gi innspill til nytt regelverk for liturgisk inventar og utstyr som vedtas av Kirkemøtet i 2015.

Da utformingen av kirkerom og liturgisk inventar og utstyr alltid vil være uttrykk for kultur, kan det vurderes om dette bør reflekteres inn i regelverket under § 4 generelle bestemmelser. Reglene bør utformes slik at aktuelle gjenstander og uttrykk fra f.eks. samisk duodji (håndtverk) ikke i utgangspunktet utelukkes fra bruk.

Vedtak:

1. *Strategiplan for samisk kirkeliv* løfter fram samisk kirkekunst / kirketekstiler som ett av to særskilte satsningsområder for samisk kulturarbeid i kirken, med henvisning til at dette vil bidra til større synliggjøring og stedegengjøring av samisk kirkeliv (*Strategiplan for samisk kirkeliv*, kap 5.11). Samisk kirkeråd mener dette har relevans for utformingen av nye regler for liturgisk inventar og utstyr og gir på denne bakgrunn følgende innspill til den videre behandlingen av saken.

- a. Samisk kirkeråd vil peke på at kirkens teologiske tradisjon og symbolspråk skaper stort mulighetsrom for å utforme kirkebygg, kirkerom, utsmykning og liturgisk inventar med ulik aksentuering. Slik vil kirkebygg og dets inventar alltid også være uttrykk for kultur og speile kulturelle verdier.

I store deler av kirkens historie har formgivning av kirkebygg, kirkerom og liturgisk inventar vært ganske uniform. Det handler ikke bare om at det kirkelige symbolspråket er universelt, men i like stor grad om at visse kulturelle uttrykk har dannet tradisjon og fått en normativ posisjon. Dette har gjort at kirken og dens inventar og utstyr i mange tilfeller har blitt utformet mot en monokulturell eller nasjonal horisont på en måte som har usynliggjort kulturelt mangfold både i lokal samfunn og det nasjonale fellesskapet. Det generelle fraværet av samiske elementer i kirkebyggene forstås best i et slikt lys.

Det kristne budskap inviterer imidlertid kirken til å favne både det stedegne og det verdensvide, og dette bør være relevant for hvordan man definerer kirkerommets egenart (jf. formuleringer i § 4 i forslag til regelverk). I et slikt perspektiv er det behov for en større bevissthet om at kirkens liturgiske inventar og utstyr gis en utforming som uttrykker kirkens budskap og teologiske symbolspråk på en måte som ivaretar både tradisjon, stedegenhet, mangfold og universalitet.

- b. Samisk kirkeråd vil be Kirkerådet vurdere å innarbeide dette anliggendet i reglens § 4 generelle bestemmelser, f.eks. ved å skyte i inn følgende formulering etter paragrafens første ledd: "Kirkens liturgiske inventar og utstyr bør uttrykke kirkens budskap og teologiske symbolspråk på en måte som ivaretar tradisjon, stedegenhet, mangfold og universalitet." Dersom en slik formulering ikke vurderes hensiktsmessig i rammen av regelverket, bør anliggendet innarbeides i en eventuell veiledning til regelverket.
- c. Samisk kirkeråd mener videre at det er viktig å unngå at reglene utformes på en slik måte at aktuelle gjenstander og kunstuttrykk fra f.eks. samisk *duodji* (tradisjonelt håndtverk) i utgangspunktet utelukkes fra bruk. Følgende formulering i § 12 om nattverdutstyr kan representere en slik hindring: "når en ny kalk anskaffes, skal den utformes slik at en både kan drikke og helle av den". Det kan nevnes at Samisk kirkeråd i dag har et nattverdssett (kalk og disk) basert på samisk *duodji*. "Kalken" er utformet som en samisk *náhppi* og utstyrt med korsornamentikk med samisk preg. Dette nattverdutstyret er brukt i mange sammenhenger med gode tilbakemeldinger. Det egner seg godt til intiksjon, er mulig å drikke av, men uegnet til å helle av.

Slik reglene nå er formulert, gir det inntrykk av at en menighet ikke kan anskaffe seg slikt nattverdsutstyr. Dette bør det sees nærmere på da det mest sannsynlige scenarioet er at menigheter eventuelt skaffer seg slikt utstyr som et supplement til det man har fra før.

2. Samisk kirkeråd tar saken for øvrig til orientering.

SKR 27/14 Opprettelse av samisk menighet i sørsamisk språkområde-permanent ordning

Sammendrag

Fram til i dag har sørsamisk menighet som kategorialmenighet vært en forsøksordning.

Det foreslås i dette saksdokumentet at samisk menighet i sørsamisk språkområde videreføres som en permanent ordning.

Kirkemøtet har ved kgl. res. 13. desember 2013 fått delegert myndighet til å endre den gjeldende forskriften for sørsamisk menighet i sørsamisk språkområde. Dette gir Kirkemøtet myndighet til å vedta en permanent ordning for samisk menighet i sørsamisk språkområde.

Vedtak:

1. Samisk kirkeråd er svært glad for den positive utviklingen i samisk menighet i sørsamisk område og mener det er viktig for sørsamisk kirkeliv at menigheten nå gjøres permanent. På denne bakgrunn støtter Samisk kirkeråd at Kirkerådet oversender Kirkemøtet en sak om opprettelse av menigheten som permanent ordning.
2. Samisk kirkeråd viser til forslag til vedtak i sak KR 38/14 og støtter at Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å vedta dette som ny forskrift for menigheten.
3. Samisk kirkeråd gir full støtte til innholdet i forslaget til forskrift. Da det frem til nå har vært en noe inkonsistent bruk av navn på menigheten (samisk og norsk), ser rådet behovet for at forskriften bidrar til en avklart offisiell navnebruk. Rådet ber om at navnebruken kvalitetssikres endelig i dialog med Nidaros bispedømmeråd og Saemien Áálmege, og at Samisk kirkeråd vedtar

en endelig anbefaling av navnet på menigheten på sitt møte i desember. Det foreslås at det kun gjøres redaksjonelle endringer i forslaget til forskrift i tråd med dette for å gjøre navnebruken konsistent.

SKR 28/14 Høring om Praktisk teologisk seminar (PTS) (KR 44/14)

Da høringsnotatet fra departementet ennå ikke forelå ble det kun gitt en foreløpig orientering.

Ingen vedtak

SKR 29/14 Møteplan SKR 2015

Vedtak:

1. møte:

10-11. mars - Kirkenes

2. møte:

10.-11. september Oslo (fellesmøte med Mellomkirkelig råd)

3. møte:

25. – 26. november Trondheim/Uppsala